

ด่วนที่สุด

ที่ ศย ๐๑๖/ว ๕๕๗

ศาลเยาวชนและครอบครัวจังหวัดประจวบคีรีขันธ์
รับที่ 707/64
วันที่ 17 พ.ค. 2564, 08:29

สำนักงานศาลยุติธรรม
ถนนรัชดาภิเษก เขตจตุจักร
กทม. ๑๐๙๐๐

๑๕ พฤษภาคม ๒๕๖๔

เรื่อง มาตรการลดการคุมขังและการเคลื่อนย้ายผู้ต้องขังในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (Coronavirus Disease : Covid-19)

เรียน หัวหน้าหน่วยงานในสังกัดสำนักงานศาลยุติธรรม

ตามที่ได้เกิดสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (Coronavirus Disease : Covid-๑๙) ซึ่งได้ขยายขอบเขตการแพร่ระบาดไปในหลายพื้นที่ โดยปรากฏว่ามีผู้ป่วยติดเชื้อยืนยันในสถานที่คุมขังเป็นจำนวนมาก ประกอบกับสถานที่คุมขังหลายแห่งมีมาตรการเพื่อความปลอดภัยด้วยการลดการเคลื่อนย้ายผู้ต้องขัง นั้น

สำนักงานศาลยุติธรรมรวบรวมบรรดากฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับและคำแนะนำที่เกี่ยวข้องกับมาตรการที่สามารถนำมาใช้ลดการคุมขังและการเคลื่อนย้ายผู้ต้องขัง เพื่อความปลอดภัยของประชาชน ผู้ต้องขังและบุคลากรที่เกี่ยวข้อง ดังต่อไปนี้

๑. การปล่อยชั่วคราวผู้ต้องหาหรือจำเลยในชั้นสอบสวนและชั้นพิจารณา (ทุกชั้นศาล)

๑.๑ กรณีผู้ต้องหาหรือจำเลยยังไม่เคยถูกคุมขัง เช่น ศาลอนุญาตฝากขังครั้งแรก การพิจารณาคำร้องปล่อยชั่วคราว ควรคำนึงถึงอันตรายที่อาจเกิดขึ้นจากการติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ ในสถานที่คุมขังประกอบด้วย และเพื่อป้องกันการหลบหนีหรือภัยอันตราย พึงใช้วิธีการกำหนดเงื่อนไขให้ผู้ถูกปล่อยชั่วคราวปฏิบัติตามทั้งนํามาตรการกำกับดูแลมาใช้เพื่อลดการคุมขังที่ไม่จำเป็นในระหว่างนี้ และเมื่อใช้มาตรการดังกล่าวแล้วสามารถผ่อนคลายการเรียกหลักประกันลงได้ ทั้งนี้ ตามคำแนะนำของประธานศาลฎีกา ว่าด้วยการขยายโอกาสในการเข้าถึงสิทธิที่จะได้รับการปล่อยชั่วคราว พ.ศ. ๒๕๖๒ วิธีการดังกล่าวสามารถนำไปใช้กับการพิจารณาคำร้องขอปล่อยชั่วคราวในศาลสูงสำหรับจำเลยที่ไม่เคยถูกคุมขังในระหว่างพิจารณาของศาลล่างได้ด้วย

หากศาลกำหนดเงื่อนไขให้ผู้ถูกปล่อยชั่วคราวต้องรายงานตัวเป็นระยะๆ อาจใช้วิธีการรายงานตัวทางโทรศัพท์หรือทางสื่ออิเล็กทรอนิกส์ก็ได้

(คำแนะนำของประธานศาลฎีกาเกี่ยวกับแนวปฏิบัติในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (Coronavirus Disease : Covid-19) ฉบับที่ ๓ ข้อ ๗ และคำแนะนำของประธานศาลฎีกา ว่าด้วยการขยายโอกาสในการเข้าถึงสิทธิที่จะได้รับการปล่อยชั่วคราว พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๔)

๑.๒ ผู้ต้องหาหรือจำเลยที่ถูกคุมขังอยู่ในสถานที่คุมขังและประสงค์ที่จะขอปล่อยชั่วคราวระหว่างสอบสวนหรือพิจารณา สามารถยื่นคำร้องขอปล่อยชั่วคราวโดยไม่ต้องเสนอหลักประกันมาพร้อมคำร้อง (คำร้องใบเดียว) ผ่านทางสถานที่คุมขังก็ได้

(คำแนะนำของประธานศาลฎีกา ว่าด้วยการขยายโอกาสในการเข้าถึงสิทธิที่จะได้รับการปล่อยชั่วคราว พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๑)

๑.๓ ในกรณีที่ศาลชั้นต้นหรือศาลอุทธรณ์พิพากษาลงโทษจำคุกไม่เกินสามปี หากจำเลยเคยได้รับการปล่อยชั่วคราวในระหว่างพิจารณาของศาลชั้นต้นหรือศาลอุทธรณ์มาก่อน ให้ศาลชั้นต้นพิจารณาสั่งอนุญาตให้ปล่อยชั่วคราวโดยไม่จำเป็นต้องส่งให้ศาลอุทธรณ์หรือศาลฎีกาสั่ง ตามระเบียบราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม ว่าด้วยการปล่อยชั่วคราว พ.ศ. ๒๕๔๘ ข้อ ๕ ทั้งนี้ พึงนำมาตรการกำกับดูแลมาใช้เพื่อผ่อนคลายการเรียกหลักประกัน ตามคำแนะนำของประธานศาลฎีกา ว่าด้วยการขยายโอกาสในการเข้าถึงสิทธิที่จะได้รับการปล่อยชั่วคราว พ.ศ. ๒๕๖๒

๑.๔ ผู้ต้องหาหรือจำเลยซึ่งไม่เคยถูกคุมขังมาก่อน หรือจำเลยที่เคยได้รับการปล่อยชั่วคราวมาก่อน หรือจำเลยซึ่งมีคำพิพากษาให้ลงโทษจำคุกไม่เกินห้าปี แม้ยังไม่มีการอุทธรณ์หรือฎีกา หรือยังไม่ได้รับการอนุญาตให้อุทธรณ์หรือฎีกา ศาลอาจพิจารณาอนุญาตให้ปล่อยชั่วคราวโดยกำหนดเงื่อนไขเกี่ยวกับที่อยู่ของผู้ต้องหาหรือจำเลย หรือเงื่อนไขอื่นใด เช่น มีคำสั่งแต่งตั้งผู้กำกับดูแลผู้ต้องหาหรือจำเลยตามมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติมาตรการกำกับและติดตามจับกุมผู้หลบหนีการปล่อยชั่วคราว โดยศาล พ.ศ. ๒๕๖๐ หรือให้ใช้อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์หรืออุปกรณ์อื่นใดที่สามารถตรวจสอบหรือจำกัดการเดินทางของผู้ต้องหาหรือจำเลย

(คำแนะนำของประธานศาลฎีกาเกี่ยวกับแนวปฏิบัติในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (Coronavirus Disease : Covid-19) ฉบับที่ ๓ ข้อ ๗)

ตัวอย่างคำสั่งอนุญาตให้ปล่อยชั่วคราว

พิเคราะห์แล้ว เห็นว่า ปัจจุบันได้เกิดการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ ในสถานที่คุมขังผู้ต้องหา/จำเลย ซึ่งหากไม่สามารถควบคุมได้จะเป็นอันตรายต่อทั้งผู้ถูกคุมขังและเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง ประกอบกับกฎหมายกำหนดให้สามารถนำมาตรการต่างๆ มาใช้ เพื่อป้องกันการหลบหนีหรือภัยอันตรายที่อาจเกิดขึ้นในระหว่างการปล่อยชั่วคราวได้ ดังนั้น เพื่อความปลอดภัยของทุกฝ่าย จึงอนุญาตให้ปล่อยชั่วคราวผู้ต้องหา/จำเลย ในระหว่างสอบสวน/พิจารณา โดยแต่งตั้งผู้กำกับดูแลในระหว่างการปล่อยชั่วคราวตามพระราชบัญญัติมาตรการกำกับและติดตามจับกุมผู้หลบหนีการปล่อยชั่วคราวโดยศาล พ.ศ. ๒๕๖๐ และให้จำเลยไปรายงานตัวต่อผู้กำกับดูแลทุก ๗ วันในระหว่างการปล่อยชั่วคราว/ให้ใช้อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์เพื่อตรวจสอบหรือจำกัดการเดินทาง/ให้ทำสัญญาประกันว่าจะมาตามนัดหรือหมายเรียกของศาล หากไม่ปฏิบัติตามยอมให้ปรับเป็นเงินจำนวน....บาท

๒. การพิจารณาคำร้องขอฝากขังผู้ต้องหาที่ไม่ได้รับการปล่อยชั่วคราว

ในกรณีที่สถานที่คุมขังแห่งใดมีมาตรการควบคุมการเคลื่อนย้ายผู้ต้องขังเพื่อจำกัดวงของการแพร่ระบาดของโรคให้อยู่ในพื้นที่ที่ทางสถานที่คุมขังกำหนด ทำให้ไม่สามารถเบิกตัวผู้ต้องขังมาศาลหรือดำเนินการในลักษณะการประชุมทางจอภาพ (Video Conference) การสอบถามผู้ต้องหาว่าจะคัดค้านการฝากขังหรือไม่อาจดำเนินการโดยส่งสำเนาคำร้องขอฝากขังไปยังสถานที่คุมขังเพื่อให้เจ้าหน้าที่สถานที่คุมขังแจ้งให้ผู้ต้องหาทราบและลงชื่อคัดค้านหรือไม่คัดค้านการฝากขัง หากผู้ต้องหาคัดค้านให้สถานที่คุมขังแจ้งให้ศาลทราบโดยเร็ว เพื่อเรียกไต่สวนผู้ร้องถึงเหตุจำเป็นในการฝากขังต่อไป

อย่างไรก็ตาม การพิจารณาคำร้องขอฝากขังในชั้นสอบสวนในสถานการณ์ที่มีข้อจำกัดในการฟังคำคัดค้านของผู้ต้องหา ควรต้องเรียกพนักงานสอบสวนหรือพนักงานอัยการมาชี้แจงเหตุจำเป็นหรือเรียกพยานหลักฐานมาประกอบการพิจารณาเพื่อคุ้มครองสิทธิของผู้ต้องหาในชั้นนี้ โดยดำเนินการผ่านระบบการประชุมทางจอภาพหรือสื่อเทคโนโลยีสารสนเทศอื่น และต้องได้ความชัดว่ามีเหตุจำเป็นที่จะต้องขัง

ผู้ต้องหา...

ผู้ต้องหาต่อไป หากไม่มีเหตุจำเป็น ต้องยกคำร้อง (คู่มือปฏิบัติราชการของตุลาการ ส่วนวิธีพิจารณาความอาญา พ.ศ. ๒๕๖๔ หน้า ๓๔ - ๓๖)

๓. การอ่านคำพิพากษากรณีจำเลยทุกคนในคดีได้รับการปล่อยชั่วคราว ให้เลื่อนการอ่านคำพิพากษาและแจ้งให้คู่ความทราบ เว้นแต่คู่ความแจ้งให้ศาลทราบว่าประสงค์จะฟังคำพิพากษตามกำหนดเดิม ก็ให้อ่านคำพิพากษาไปได้ โดยกำหนดมาตรการเพื่อความปลอดภัยแก่ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย

กรณีจำเลยบางคนหรือทุกคนในคดีถูกคุมขังอยู่ในเรือนจำให้อ่านคำพิพากษตามกำหนดนัดเดิมโดยผ่านระบบการประชุมทางจอภาพ ตามระเบียบราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรมว่าด้วยการดำเนินคดีอาญาในศาลที่เกี่ยวกับผู้ถูกคุมขังอยู่ในเรือนจำหรือสถานที่กักขังในระหว่างที่มีการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (Coronavirus Disease : Covid-19) พ.ศ. ๒๕๖๓ สำหรับจำเลยที่ถูกคุมขัง

(คำแนะนำของประธานศาลฎีกาเกี่ยวกับแนวปฏิบัติในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (Coronavirus Disease : Covid-19) ฉบับที่ ๓ ข้อ ๕.๒)

๔. ในสถานการณ์ที่สถานที่คุมขังมีเหตุจำเป็นเพื่อควบคุมการเคลื่อนย้ายผู้ต้องขังและการจำกัดวงของการแพร่ระบาดของโรคให้อยู่ในพื้นที่ที่ทางสถานที่คุมขังกำหนด ทำให้ไม่สามารถเบิกตัวผู้ต้องขังมาดำเนินกระบวนการพิจารณาคดีในลักษณะการประชุมทางจอภาพ (Video Conference) ตามระเบียบราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม ว่าด้วยการดำเนินคดีอาญาในศาลที่เกี่ยวกับผู้ถูกคุมขังอยู่ในเรือนจำหรือสถานที่กักขังในระหว่างที่มีการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (Coronavirus Disease : Covid-19) พ.ศ. ๒๕๖๓ ข้อ ๕ จำเป็นต้องเลื่อนการดำเนินกระบวนการพิจารณาในช่วงเวลาดังกล่าวออกไปก่อน

ให้หน่วยงานในสังกัดสำนักงานศาลยุติธรรมประสานงานกับสถานที่คุมขังในเขตอำนาจ หากมีข้อขัดข้องของสถานที่คุมขังในการเบิกตัวผู้ต้องหาหรือจำเลยมาพิจารณาคดีที่ศาลหรือในลักษณะการประชุมทางจอภาพ (Video Conference) อาจเลื่อนการพิจารณาคดีในช่วงเวลาดังกล่าวออกไปก่อน เพื่อความปลอดภัยสำหรับประชาชน ผู้ต้องขัง และบุคลากรที่เกี่ยวข้องทุกฝ่าย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(นายพงษ์เดช วานิชิตติกุล)
เลขาธิการสำนักงานศาลยุติธรรม

สำนักกฎหมายและวิชาการศาลยุติธรรม
ส่วนประสานความร่วมมือทางกฎหมาย
โทร. ๐ ๒๕๑๒ ๘๕๐๖
โทรสาร ๐ ๒๕๑๒ ๘๐๘๔

เรียน ผู้พิพากษาหัวหน้าศาลฯ

- เพื่อโปรดพิจารณา

ศาลเยาวชนและครอบครัวจังหวัดประจวบคีรีขันธ์
รับที่ 707/64
วันที่ 17 พ.ค. 2564, 08:29

- สำนักกฎหมาย สำนักงานศาลฯ แจ้งเรื่อง มาตรการลดการคุมขังและการเคลื่อนย้ายผู้ต้องขังในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (Coronavirus : Disease : Covid-19)

(นางสาวไพเราะ สุภาภา)

เจ้าพนักงานศาลยุติธรรมชำนาญการพิเศษ

17 พ.ค. 2564, 09:48

เรียน ผู้พิพากษาหัวหน้าศาลฯ

- เพื่อโปรดพิจารณา

และเห็นควรนำเรียนผู้พิพากษาทราบ และแจ้งเวียนให้ทราบทั่วกัน

(นางสุรารักษ์ กิจสโชค)

ผู้อำนวยการสำนักงานประจำศาลเยาวชนและครอบครัวจังหวัดประจวบคีรีขันธ์

17 พ.ค. 2564, 16:20

-ทราบ

-ดำเนินการตามเสนอ

(นางสาววรารัตน์ คริสณุ)

ผู้พิพากษาหัวหน้าศาลเยาวชนและครอบครัว จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

17 พ.ค. 2564, 17:03